

Lisboa, 22 juliol 57.

J. J. Vicens Vives

Roses.

Estimat Vicens: Aliv, tenent de Coimbra, vaig depositar al comissari, una postal per vos (que hoberen, expus, a l'Universitat) a Leiria, que és la capital del bisbat - del Bispo - de Fátima. He anat a Fátima amb el meu germà. Impressionant espectacle! És un espectacle que potser noues es pot donar a Portugal, degut al forís jesuític i barroc del país - o sigui, a la capacitat que encara aquest país té de convertir les coses naturals i intimes en estil, conveniència i espectacle. La definitiva, Fátima és l'últim esforç de la Contra-Reforma per ofegar la naturalitat protestant. És un esforç considerable i econòmicament molt plausible. És el miracle contra les lleis de la gravitació universal - ja sabem saber que les lleis de l'inclutabilitat del sol, un bon dia deixaven a Fátima de funcionar - voltat de pensins, d'hotels, de restaurants i de venda de es-fampetes i de rosaris. Si el polve i gemial olivencs marçais veien l'espectacle!

Portugal, va tirant. Salazar, és un geni de l'economia clàssica. Com a tal, manté l'agricultura en un estat de gran pobresa i privació, perquè ja sabem que els clars veïen que la vida d'un país noues pot ésser barata, si els agricultors són pobres i malvenen el que produïxen. Per altra part, va industrialitzant el país amb pens de plom, amb compte-guts i així fa que sigui atacat, per els elements més actius, de arcaic i recellit. Ara, aquest home ha fet tants coses, ha fet tants bé, ha rentat la cara del país d'una ^{de}tal manera que ni els portuguesos ho saben. Portugal és un producte de la decadència econòmica d'Espanya i Salazar ha vist l'oportunitat d'una manera general. Quantes coses us podria dir sobre el particular! L'importància de Salazar prové d'unes, no solament de la claretat de les seves idees econòmiques, sino de les carismes del ull, es diu del seu cop d'ull diplomàtic. Salazar quedarà com Pombal, tot i que aquest darrer fou un home de l'Il·lustració i el primer defensa la llana.

Pense constantment en vos i sobretot ara a Portugal, on el pes dels jesuïtes i del barroc és tan (històricament) considerable. Heu de renovar tot el estudi del barroc en el nostre país perquè són deficientes i mal orientats. Heu

de fer estudiar els jesuïtes a torto perquè van la clau de tot
entre la contra-reforma: Carles III, la tranquil·litat de
Catalunya, la desqualificació, d'una gran part d'aquella
període fou obra dels jesuïtes. Catalunya quedà pràcticament
arrasada i idèntificada i abandonada. Un dia una vegada
més que el llibre de Gali, sobre el baró de Maldà és un co-
mentariament. No crec que els elements del vostre grup per-
desmis ve, llegint Oliviera Martins i Herculano. En aquest
aspecte hi ha la clau de la nostra vella discussió: perquè
en el nostre país, ningú mai diu la veritat?

Aquí a les Illes, l'entrevista de Ciudad. Rodrigo ha estat ensi-
devada de Trinitat: presentació de Castiella, OTAN, proble-
ma monàrquic, mercat comú, del que Salazar n'és contra-
ri - i no desgraciadament Franco. Rey. Ja deuen saber que la única
relació econòmica que hi ha entre Espanya i Portugal,
és la unió al contra-banc.

Sobre el diària, la vostra paraula és exacta: confusió, per
confusió - com diuen els portuguesos. És una manera de para-
l·litzar feut que als caps i a les tertúlies, d'estímul la re-
unions discuteixin si serà el fill o el pare. Fer pronòstics
sobre el futur, és en va. El discurs a les Cortes, del vice-
almirant, és lo que a Madrid en diuen una meneja quin-
tacentada.

Tot l'interès s'ha desplaçat a Suïça, a Sarsanne, on la
família real ha estat reunida per momentament aquest
últims dies. El nen ha fet una declaració al Daily
Express de Londres, dient que per ell, el seu rei és el país i
després el seu pare. Podria resultar que el magnavelisme
fa un paper ridícul davant del fet que el fill és correcte
amb el pare. Això tindria molta gràcia. Ja en venen
aviat.

Les vostres notícies, són molt agradables.

Podria molt ben ser que parés els últims anys de
la vida, treballant per vos a l'editorial.

El que en diuen del vostre fill, és optimista, però si va
als Estats Units, que no oblidí la pràctica, el magnatisme
del americà.

Cuenta corriente: Banco Hispano Americano, Banco de Santander, Banco de Londres, Banco Español de Crédito, Banco Central, Banco Popular Español

Recorts a la tra Vicens i a tot. Una abraçada
freta.